

## Studie, bezwaarschriften of spandoeken?

In dit Maandblad treft U de jaarverslagen aan van het Algemeen Bestuur en de redactie van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. Inclusief een bijbehorend discussiestuk nemen zij bijna 4 bladzijden van deze aflevering in beslag. Jammer, denkt U misschien: daar had ook een aardig artikel kunnen staan. Ik meen echter dat het van het grootste belang is voor ons Genootschap om in het verenigingsorgaan, dat alle leden bereikt, aandacht te besteden aan het wel en wee van het Genootschap.

De dagelijkse gang van zaken mag dan wel door het Algemeen Bestuur en de besturen van de Kringen en (vele) Studiegroepen worden behartigd, een jaarlijkse algemene ledenvergadering geeft iedereen de mogelijkheid om mee te denken, te praten én mee te beslissen over de toekomst van het Genootschap. Vandaar dat bijna een kwart Maandblad aan de jaarvergadering wordt besteed. Werden voorgaande jaarvergaderingen na een huishoudelijk gedeelte altijd gevolgd door een boeiende voordracht over een natuurhistorisch onderwerp, dit jaar staat in plaats daarvan een discussie op het programma over de rol, die ons Genootschap zou moeten spelen bij het behartigen van de belangen van natuur en milieu in Limburg. Hiertoe is door enkele bestuursleden een discussie-handleiding opgesteld. Deze -in tabelvorm geschreven- aanzet tot een gedachtenbepaling is in extremen gesteld. Je zou bijna kunnen zeggen dat het gaat om een keuze tussen studie, natuurbescherming van achter het bureau (bezwaarschriften schrijven) en actie met spandoeken "op de barricaden". U zult begrijpen dat het niet zo simpel is. Immers, het één sluit het ander niet uit, sterker nog, het één kan vaak niet zonder het ander.

Om het mogelijk te maken dat het Genootschap ook in de toekomst een vereniging blijft waarin U zich thuis voelt, is het van belang dat alle gedachten die binnen het Genootschap over deze problematiek leven, ook verwoord worden. En daarvoor leent een algemene ledenvergadering zich bij uitstek.

In dit nummer van het Maandblad treft U verder een bijdrage aan van de heer Lenders over Hamsters. Deze dieren komen niet zozeer zelf aan bod maar wel hun burchten. In deze bijdrage wordt, mede aan de hand van een groot aantal illustraties, getoond hoe een Hamsterburcht is opgebouwd. Door een op archeologische opgravingen gelijkende werkwijze is een complete Hamsterburcht letterlijk bloot gelegd. U zult begrijpen dat dit geen onderzoek is dat zich voor herhaling zonder de benodigde vergunningen leent. De Hamster is tenslotte niet zonder reden een beschermde diersoort. Voorts treft U een veel kortere bijdrage aan van de heer Van Nieuwenhoven over Budleja's in Maastricht.

Douwe Th. de Graaf.

## Verslag van de maandelijkse bijeenkomst

### Te Heerlen op 14 maart

Na de opening van de vergadering toonde de heer Spreuwenberg een gal op een braamtak. Het was een gal van de galmug *Lasioptera rubi* Heeger. In de holte van de gal zijn meerdere kamers, waar de roodkleurige larven van de galmug leven. We kunnen deze gal bij ons aantreffen op bramen en frambozen.

Vervolgens toonde de heer Van Geel een stengelgal op een Akkerdistel (*Cirsium arvense*). Deze gal wordt veroorzaakt door de vlieg *Urophora cardui* (L). De gal wordt gevormd aan een zijtak, die dan spoelvormig opzwellt. In de gal bevinden zich enkele larvekamers, waarin de witte larven zich uiteindelijk verpoppen. Deze gal is al zeer lang bekend en werd reeds door J. Swammerdam beschreven. Als derde gal toonde de heer Van Geel een knotsgal van de galwesp *Andricus in-*

*flator* H.T.G. op een Wintereik. Deze takgal komt ook op de Zomereik voor en wordt bewoond door de ♀ ♂ generatie. In de voorzomer ontstaan de nieuwe knotsgallen. In de verdikking van de twijg bevindt zich een holte, met daarin een ovale binnengal. Deze is ongeveer 2 mm groot. In juni van het volgende jaar komen de wespen te voorschijn. Deze generatie legt de eieren in knoppen van de eik. Deze knoppen ontwikkelen zich tot groene knopgallen van de ♀ ♀ generatie. Deze gallen hebben een harde binnengal, die meestal in de herfst uit de knop valt. De wespen komen pas in het voorjaar van het 2e tot 4e jaar tevoorschijn.

We zagen een totaal verdroogd exemplaar van de Judasoor (*Hirneola auricula-judae*) dat zich in een glas water in de loop van de vergadering weer geheel herstelde. Slechts weinig soorten paddestoelen verdragen vorst en

verdrogen zonder daaraan ten gronde te gaan. De Judasoor is een trilszwam die meestal op vlierstruiken groeit en waarvan het geleilachtige voorkomen zijn grote herstelvermogen niet doet vermoeden.

De heer Spreuwenberg liet de aanwezigen het geluid van de Middelste bonthe specht horen. Deze vogel is te vinden in oude eikenbossen. Hij zoekt zijn voedsel niet als de andere spechtensorten in het hout en de schors van de bomen, maar aan de bladeren aan het eind van de takken.

Vervolgens besprak de heer Van Geel het oriëntatievermogen van de Kerkuil. Aangezien het oriënteren, zowel door het gezicht als het gehoor, tot stand komt door golfverschijnselen, werd stilgestaan bij de theorie van de golfmechanika.

Bij de Kerkuil is een ver doorgevoerde aanpassing aan de wetten van de golfmechanika. Hierdoor is het dier in